

Μακεδονικά

Τόμ. 1

Α. Σιγάλα, Νικήτα αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης
εις τα θαύματα του Αγ. Δημητρίου. Ανατύπωση εκ
του ΙΒ' τόμου της Επετηρίδος της Εταιρείας
Βυζαντινών Σπουδών (Αθήναι 1936) σελ. 317-360.

Γιάννης Τσάρας

doi: [10.12681/makedonika.9368](https://doi.org/10.12681/makedonika.9368)

Copyright © 2016, Γιάννης Τσάρας

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Τσάρας Γ. (2017). Α. Σιγάλα, Νικήτα αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης εις τα θαύματα του Αγ. Δημητρίου. Ανατύπωση εκ του ΙΒ' τόμου της Επετηρίδος της Εταιρείας Βυζαντινών Σπουδών (Αθήναι 1936) σελ. 317-360. *Μακεδονικά*, 1, 589. <https://doi.org/10.12681/makedonika.9368>

᾽Α. Σιγάλα, Νικήτα ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης εἰς τὰ θαύματα τοῦ ᾽Αγ. Δημητρίου. Ἀνατύπωση ἐκ τοῦ IB' τόμου τῆς ᾽Επετηρίδος τῆς ᾽Εταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν (᾽Αθῆναι 1936) σελ. 317-360.

Σωστή θέση ἀπέναντι στὴν ἀγιολογικὴ φιλολογία ἔχει πάρει ὁ κ. Α. Σιγάλας. Ὀλάκερῃ ἢ σειρὰ τῶν ἀγιολογικῶν κειμένων, ποῦ ἔχει ἐκδώσει ὡστῶρα εἶναι κι ἡ μόνη σοβαρὴ προσπάθεια στὸν τόπο μας ν' ἀξιολογήσουμε καὶ νὰ τοποθετήσουμε ἱστορικὰ τὴν ἀγιολογικὴ φιλολογία. Τὸ ἴδιο κάμνει καὶ μετὴν ἐκδοση τοῦ λόγου « Νικήτα ᾽Αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης εἰς τὰ θαύματα τοῦ ᾽Αγίου Δημητρίου ». Στὸν πρόλογο, ἀφοῦ μᾶς λέει γιὰ τὴ μορφή τοῦ ᾽Αἰ-Δημήτρη στὴν ἐλληνικὴν ἀγιολογία, δείχνει ὕστερα μετὰ μιὰν ἐπιχειρηματολογία μοναδικὰ ἐπιστημονικὰ πόσο χρήσιμη εἶναι ἡ ἀγιολογικὴ φιλολογία ἀπὸ φιλολογικὴ, ἱστορικὴ, λαογραφικὴ κι ἱστοριοκοινοβουλευτικὴ ἀποψη γιὰ νὰ φτάσει στὸ συμπέρασμα πὼς μιὰ συστηματικὴ ἐκδοση ὅλων τῶν κειμένων αὐτῶν εἶναι ἀπαραίτητη καὶ μάλιστα βιαστικὴ ἀνάγκη γιὰ τὴν ἐπιστῆμην. Προχωρῶντας μᾶς λέει ποιὸς εἶναι ὁ Νικήτας, ποῖα εἶναι τὰ θέματα, ποῦ θίγει ὁ λόγος του γιὰ τὰ θαύματα τοῦ ᾽Αἰ-Δημήτρη καὶ ποιὲς οἱ πηγὲς τοῦ κειμένου. Ὑστερα περιγράφει τὰ χειρόγραφα, βρίσκει τὴ σχέση, ποῦ ὑπάρχει ἀνάμεσά τους, τὰ χαρακτηρίζει κι ἔτσι φτάνει στὸ κείμενο, ποῦ μᾶς τὸ δίνει πᾶς ξεκαθαρισμένο καὶ σχολιασμένο μοναδικὰ.

Ὅλη ἡ ἐργασία εἶναι γινομένη μετὰ σύστημα καὶ μέθοδο, ποῦ τὴ χαίρεται ἀληθινὰ, ὅποιος τὴν παίρνει στὰ χέρια του. Τὰ εἰσαγωγικά του μάλιστα εἶναι τόσο ζυγισμένα καὶ πυκνά, ποῦ ἀξίζει νὰ τὰ μελετᾷ κανεὶς κάθε φορὰ, σὰν εἶναι νὰ καταγίνει μετὰ τὴν ἐκδοση ἀγιολογικοῦ κειμένου. Γι' αὐτὸ κι ἡ ἐργασία αὐτὴ τοῦ κ. Σιγάλα ἀνοίγει πλατὺ τὸ δρόμο γιὰ τὴν ἐκδοση τῶν ἀγιολογικῶν κειμένων γενικὰ καὶ γίνεται ὁδηγὸς πολῦτιμος.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΣΑΡΑΣ

᾽Απ. Βακαλοπούλου, ᾽Ο ναὸς τοῦ ᾽Αγίου Γεωργίου (Rotonda) ὡς μητροπόλις Θεσσαλονίκης κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα. Ἀνατύπωσις ἐκ τοῦ Μακεδονικοῦ Ἡμερολογίου τοῦ 1940 σελ. 245-250.

Ὅταν στὴν ἀρχὴ τοῦ περασμένου αἰῶνα ἦρθε στὴ Θεσσαλονίκη ὁ ᾽Αγγλος περιηγητὴς Leake, ἄκουσε νὰ λένε τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ᾽Αἰ-Γιώργη οἱ χριστιανοὶ « Παλιὰ Μητρόπολη » κι οἱ Τοῦρκοι Eski Metropoli. Ἡ παράδοση αὐτὴ ἀργότερα ἀπασχόλησε τὸν Χατζηγιάννου καὶ τὸν Tafrafi, κανέναν τους ὅμως δὲ μπόρεσε νὰ τὴ βεβαιώσει.

Ὁ κ. Βακαλόπουλος μετὰ τὴ μελέτη του αὐτὴ ξαναφέρνει τὸ ζήτημα στὴ μέση καὶ προσπαθεῖ νὰ τὸ λύσει. « Τὸ πρόβλημα, λέει, ἦτο νὰ διαπιστωθῇ ἡ παράδοση αὕτη, νὰ ἐξακριβωθῇ, ἂν πράγματι ἀνταπεκρίνεται εἰς ἀληθὲς γεγονὸς καὶ νὰ ὀρισθῇ, εἰ δυνατόν, πότε ὑπῆρξεν ἡ ἐκκλησία τοῦ ᾽Αγίου Γεωργίου μητροπόλις ». Μ' ὅλην ὅμως τὴν καλὴ θέληση τοῦ κ. Βακαλοπούλου τὸ πρόβλημα μένει ἀκόμα ἄλυτο. Δὲ θέλω βέβαια νὰ συζητήσω ποιὰν ἀξίαν μπορεῖ νάχει ἡ παράδοση. Χωρὶς ὅμως μαρτυρίες συγκεκριμένες δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ ξεκινησῇ ἀπὸ μιὰ παράδοση γιὰ νὰ μᾶς δείξει πὼς εἶναι ἱστορικὴ πραγματικότητα μιὰ δευτέρη παράδοση.